

ГОЛУБКА

Михайло Михайлович
Golubka_mikki@ukr.net

к.е.н., доцент кафедри,
Національна академія
управління (м. Київ)

УДК 330.83

НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ ТА ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

NATIONAL-PATRIOTIC EDUCATION OF STUDENT YOUTH UNDER THE ECONOMIC CRISIS AND INNOVATIVE TECHNOLOGIES

Автором виявлено поширені підходи до національно-патріотичного виховання молоді. Виділені основні завдання національно-патріотичного виховання студентської молоді в Україні. Виявлено сучасні особливості національно-патріотичного виховання студентської молоді в умовах економічної кризи та інноваційних технологій.

* * *

Автором обнаружены распространённые подходы к национально-патриотическому воспитанию молодежи. Выделены основные задачи национально-патриотического воспитания студенческой молодежи в Украине. Обнаружены современные особенности национально-патриотического воспитания студенческой молодежи в условиях экономического кризиса и инновационных технологий.

* * *

Common approaches to the national-patriotic education of youth are identified by author. The main tasks of student youth national-patriotic education in Ukraine are distinguished. Modern features national-patriotic education of student youth in the economic crisis and innovative technologies are discovered.

Ключові слова: економічна криза, інноваційні технології, національно-патріотичне виховання, пропаганда, студентська молодь

Keywords: economic crisis, innovative technology, national-patriotic education, propaganda, student youth

Ключевые слова: экономический кризис, инновационные технологии, национально-патриотическое воспитание, пропаганда, студенческая молодежь

ВСТУП

У демократичній державі немає місця цілеспрямованій політичній пропаганді, але з метою формування здорового суспільства необхідне виховання в суспільстві гуманності, толерантності, культури, поваги до своєї нації, до своєї історії, релігії, людської особистості, а також чесності, працьовитості та дбайливого ставлення до довкілля. Тому необхідна пропаганда морально-етичних, загальнолюдських і сімейних цінностей в середовищі студентської молоді. У зв'язку з цим, була затверджена Стратегія національно-патріотичного виховання дітей та молоді на період 2016-2020 рр., яка передбачає, що в умовах економічної кризи та інноваційних технологій громадянин-патріот України повинен виховуватися на основі прикладів героїчної боротьби українців за збереження незалежності, суверенітету і територіальної цілісності української держави [5]. Актуальні проблеми та окремі аспекти національно-патріотичного виховання студентської молоді в Україні висвітлюються в працях В.Ф. Баранівського [1], О.П. Жаровської [3], О.І. Погорілої [4], В.І. Ряшка [6], С.В. Сьоміна [7] та ін. В цілому, проведений аналіз останніх досліджень і публікацій дозволяє виділити два погляди на бачення сутності національно-патріотичного виховання молоді. Так, одні науковці та експерти розуміють це як виховання громадян України і захисників Батьківщини завдяки пропаганді найкращих прикладів з історії воєн, проведення військово-патріотичних заходів та змагань тощо. Інший підхід передбачає виховання в студентської

молоді національного патріотизму на основі формування її світогляду, а також естетичних, моральних, розумових, фізичних і трудових якостей зокрема.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Метою статті є з'ясування особливостей національно-патріотичного виховання студентської молоді в Україні за умов економічної кризи та інноваційних технологій.

Методологічною та інформаційною основою роботи є наукові праці українських дослідників, матеріали періодичних видань, ресурси Internet тощо.

При проведенні дослідження використано методи структурно-логічного аналізу та порівняння.

РЕЗУЛЬТАТИ

Джерелом розвитку будь-якої держави є не економічний добробут населення, не військова міць, не інноваційні технології, а її патріотично налаштоване громадянське суспільство, в тому числі й молодь, яка здобуває вищу освіту. Національно-патріотичне виховання студентської молоді в умовах економічної кризи та інноваційних технологій спрямоване на стабілізацію міжетнічних, соціально-економічних і політичних відносин в державі, а також згуртування української нації для досягнення спільної мети – «... стати східно-європейським економічним тигром» [9]. Тому вищезгадана стратегія національно-патріотичного виховання студентської молоді спрямована на вирішення низки завдань у вищих навчальних закладах (рис. 1).

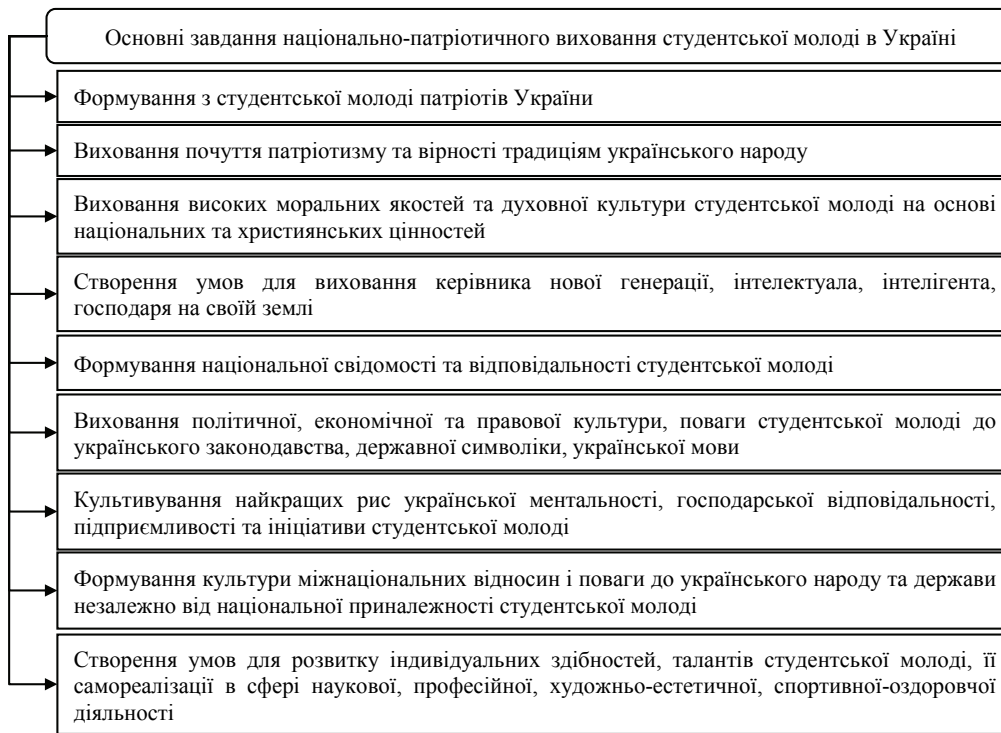

Рис. 1. Основні завдання національно-патріотичного виховання студентської молоді в Україні [1, 5]

Національно-патріотичне виховання молоді, що здобуває вищу освіту в Україні за сучасних умов економічної кризи передбачає запровадження такої факультативної дисципліни в програму вищої освіти, як народна психологія, спрямована на вивчення студентською молоддю звичаїв українського народу. Оскільки українські народні казки та легенди, прислів'я та приказки, твори української літератури з тисячолітньою історією описують психічні явища та характери українців, тому при національно-патріотичному вихованні студентської молоді доцільне врахування особливостей народної психології, національного менталітету, загальнолюдських цінностей українців.

Окрім того, створюються об'єднання студентської молоді за мистецькими впровадженнями (вишивка, гончарне мистецтво, кулінарія, пісенна творчість, хореографічна майстерність тощо), а також налагоджується їх робота при вищих навчальних закладах. У свою чергу, завдяки впровадженню практики волонтерської роботи студентів вищих навчальних закладів у будинках сиріт, інтернатах можливе формування громадянської свідомості студентської молоді, а також її інтеграції у суспільство. Регулярне проведення олімпіад, конкурсів курсових робіт та наукових публікацій студентів з національно-патріотичної тематики спрямоване на профілактику згасання духу патріотизму в серцях молоді під впливом економічної кризи та соціальних негараздів, які спонукають зневажати українську державу.

Оскільки наслідки економічної кризи в Україні прямопропорційні дефіциту так званого економічного патріотизму населення, тому національно-патріотичне виховання студентської молоді «... передбачає економічну суверенізацію країни, деабсолютизацію ненаціонального патріотизму, ..., подолання економічного романтизму і утопізму, націоналізму, популізму та політиканства» [8, С. 52]. Очевидно, що стратегія на-

ціонально-патріотичного виховання молодого покоління також повинна бути спрямована на формування не лише національної свідомості, а й почуття свідомого, професійного та послідовного економічного патріотизму.

В умовах сьогодення інноваційні технології відіграють важливе значення у створенні глобального інформаційного простору патріотично налаштованого громадянського суспільства, враховуючи чисельний стан української діаспори, що проживає за межами етнічної української території та відчуває духовний зв'язок з Україною. Окрім того, віртуальний простір нині слугує фізичною основою доступу до ресурсів з питань патріотичного виховання молоді, таких як Інтернет-проекти «Історична правда», «Лікбез. Історичний фронт», «Книга пам'яті полеглих за Україну», «Пластовий портал»; офіційні веб-сторінки Всеукраїнської громадської організації «Закінчимо війну», Центру досліджень визвольного руху, Українського інституту національної пам'яті, Українського інституту соціальних досліджень ім. О. Яременка, а також електронні ресурси інших благодійних та громадських організацій національно-патріотичного спрямування. Завдяки відвідуванню таких Інтернет-ресурсів студентська молодь демонструє достатньо високий рівень патріотизму, громадської активності щодо участі у розбудові української державності. Однак її громадянська активність не відповідає низькій участі у виборчому процесі України [2].

ВИСНОВКИ

Результати реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання студентської молоді вказують на пріоритети підвищення рівня престижу проходження військової служби у військових формуваннях України, утвердження духовності та моральності, формування шанобливого ставлення студентської мо-

лоді до національної спадщини українського народу, наслідування нею достойних прикладів боротьби за свободу та українську незалежність.

Перспективи подальших розвідок в обраному напрямку зумовлені необхідністю побудови цілісної парадигми національно-патріотичного виховання дітей та молоді у навчальних закладах України.

Список використаних джерел

1. Баранівський В.Ф. Вища школа в системі національно-патріотичного виховання молоді. Педагогіка вищої школи: методологія, теорія, технології. 2011. Т. 1. С. 227-236.
2. Волосевич І.В. Україна: Підсумки Революції Гідності. Як змінилася країна і народ. VoxUkraine. 2016. URL: <http://voxukraine.org/2016/08/31/pre-and-post-war-ukraine-ua/>
3. Жаровська О.П. Патріотичне виховання студентів в освітньо-виховному середовищі педагогічного університету: автореф. дис ... канд. пед. наук: 13.00.07. ВДПУ ім. М. Коцюбинського. Вінниця, 2015. 20 с.
4. Погоріла О.І., Підгурська І.С. Сучасні підходи до формування громадянина-патріота в навчальному закладі. Матер. Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф. «Парадигми національно-патріотичного виховання у ВНЗ» (25-30 листопада 2015 р., м. Львів). Львів: ЛНУВМ та БТ ім. С.З. Гжицького, 2015. С. 213-218.
5. Про Стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки. Указ Президента України від 13.10.2015 р. № 580/2015. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/580/2015>
6. Ряшко В.І. Теоретико-методологічний аналіз національно-патріотичного виховання студентської молоді. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». 2016. № 837. С. 418-425.
7. Сьомін С.В. Патріотичне виховання молоді як невід'ємна складова системи забезпечення національної безпеки України. Національна безпека. 2015. № 34. URL: <http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/patriotuzm-d0e63.pdf>
8. Тарасевич В.М. Антикризовий потенціал економічного патріотизму. Науковий журнал «Економіка України». 2015. № 6 (643). С. 50-52.
9. Motyl A.J. Ukraine's Next 25 Years: Moving Forward Under a Permanent Russian Threat. Foreign Affairs. 2016.

URL: <https://www.foreignaffairs.com/articles/ukraine/2016-09-25/ukraines-next-25-years>

References

1. Baranivskiy V.F. High school in the system of national-patriotic education of youth. High School Pedagogy: Methodology, Theory, Technology. 2011. Vol. 1. pp. 227-236. (in Ukrainian).
2. Volosevych IV Ukraine: Results of the Revolution of Dignity. How has the country and the people changed. VoxUkraine. 2016. URL: <http://voxukraine.org/2016/08/31/pre-and-post-war-ukraine-ua/> (in Ukrainian).
3. Zharovska O.P. Patriotic education of students in educational and educational environment of the pedagogical university: author's abstract. dis ... cand. ped sciences: 13.00.07. VDPU after M. Kotsyubynskiy. Vinnytsya, 2015. 20 p. (in Ukrainian).
4. Pogorila O.I., Pidgurska I.S. Modern approaches to the formation of a patriot citizen in an educational institution. Materials of allukrainian science-practice Internet conference "Paradigms of national-patriotic education in high educational institutions" (November 25-30, 2015, Lviv). Lviv: LNUVM and BT after S.Z. Gzhytskyi, 2015. pp. 213-218. (in Ukrainian).
5. About the Strategy of National-Patriotic Education of Children and Youth for 2016-2020. Decree of the President of Ukraine dated October 13, 2015. № 580/2015. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/580/2015> (in Ukrainian).
6. Ryashko V.I. Theoretical and methodological analysis of national-patriotic education of student youth. Herald of the National University "Lviv Polytechnic". 2016. № 837. pp. 418-425. (in Ukrainian).
7. Syomin S.V. Patriotic education of youth as an integral part of the system of ensuring national security of Ukraine. National Security. 2015. № 34. URL: <http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/patriotuzm-d0e63.pdf> (in Ukrainian).
8. Tarasevych V.M. Anti-crisis potential of economic patriotism. Scientific journal "Economics of Ukraine". 2015. № 6 (643). pp. 50-52. (in Ukrainian).
9. Motyl A.J. Ukraine's Next 25 Years: Moving Forward Under a Permanent Russian Threat. Foreign Affairs. 2016. URL: <https://www.foreignaffairs.com/articles/ukraine/2016-09-25/ukraines-next-25-years>